

KULTUURIBIIT

ELINA MASING

Rubriigis „Kultuuribiit” (epl.ee/kultuur) jagab seekord muusikasoovitusi etenduskunstnik **ELINA MASING** ehk Valge Tüduruk, kel jõudis Kanuti Gildi SAAL-is lavale debüütlavastus „Fairy Tale Arch”.

MÕNE SÕNAGA

Eesti Laulule esitati 202 lugu

Eesti Laul 2022 võistlusele esitati 202 lugu, neist 84 on eestikeelsed ja 118 võõrkeelsed. Põhikonkursile pääseb žürii valikul võistleva 40 lugu, 20. novembrist jõuab neljal järjestikusel laupäeval vaatajate ette üks veerandfinaal. Poolfinaalid toimuvad 3. ja 5. veebruaril ning finaali 12. veebruaril. **EPL**

110

aastaseks saab sel nädalal Pärnu Endla teater.

Selgusid Kristjan Raua preemia laureaadid

Kunstnike liidu volikogu liikmetest ja Tallinna linna esindajast koosnev žürii otsustas 2021. aasta Kristjan Raua preemiad omistada 22 nominandi hulgast Elo Liivale, Jaan Pärnale, Tiit Pääsukele, Rein Raamatule. 2800-eurosed preemiad ja medalid antakse laureaatile üle tänasel pidulikult tseremoonial Tallinna raekojas.

Margus Saare juhitud mäng-kontsert pakkus uut ja huvitavat infot ka muudest valdkondadest.

SAADE

FOTOD: KAIRT LEIBOLD

Orkestriruumist teleekraanile

ETV uue telemängu „Orkestri mängud” esimene saade oli tänuväärne meelelahutus, mis pakkus uut ja huvitavat infot ka muudest valdkondadest.

Veiko Märka
kriitik

Muidugi on klassikalise ooperi- ja opereti-muusika esitamine kombinatsioonis telemänguga kindla peale minek, aga Margus Saare juhitud mäng-kontsert pakkus ka uut ja huvitavat infot hoopis muudest valdkondadest. Saates osalejate vaheline keemia klappis ning üldine tempo oli väljapeetult *moderato*.

Vaadates tundus küll, et muusikat on liiga palju ja juttu liiga vähe, aga tagantjärele ei häirinud see enam kuidagi. Rõõmustav oli seegi, et vaataja nägi hulga lähemalt kui teatris Estonia orkestri muusikuid ja dirigent Arvo Volmeritki enamjaolt *en face*. Saatejuhi kommentaarid lisasid oma boonuse. Vaataja sai tänu temale teada näiteks seda, kas naer kirjutatakse aaria nootidesse sisse, kuidas hääldatakse „Praha”, millal suri Napoleoni öde jne. Tore vaheldus oli ka ooperi avamängu mängimine tagant ettepoole.

Tundub siiski, et sarja esimesse saatesse EMTA saalis koondati nii palju ooperi- ja operetimuusika glamuuri, et järgmistel läheb raskesti konkureerida. Võistkonnad olid moodustatud oma ala tuntud ja tunnustatud spetsialistidest. Ning ka küsimuste taustaks ja vahelduseks kõlanud muusika kuulus eranditult selle žanri kullafondi – Verdist Wagnerini, Tšaikovskist Bizet’ni. Küllap oleks väärt rivaal rahvusoperi orkestrile olnud Eesti Radio estraadiorkester, mis osales meeletus koguses (üle 5000) meie populaarsete estraadilaulude lindistamises. Paraku ütleb kibe tõde, et see likvideeriti juba 1998. aastal. Muidugi leidub meil ka sõjaväe-, puhkpilli-, sümfoonia-

Tundub, et maailma kõige-kõige igihaljamad ooperi- ja operetiviisid on nüüd juba kuulud ja vaadatud. Aga elame, näeme. Muusikalid on ka veel puudutamata. Fotol võistkond koosseisus Kadri Tali, Lauri Vasar ja Nele-Liis Vaiksoo

rahvapilli- ja võib-olla veel mingit liiki orkestreid. Aga esiteks ei ole nende repertuaar nii särav ja populaarne kui ooperiteatrite oma. Teiseks ei leidu nende alal võimalike võistkondade koostamise jaoks ilmselt nii tuttavaid ning üldsuses hinnatud persoone kui Kadri Tali, Nele-Liis Vaiksoo, Lauri Vasar, Merle Randma, Elina Nechayeva ja Väino Puura. Võiks ju muidugi sama žanriga jätkata, Vanemuine on veel varuks. Aga tundub, et maailma kõige-kõige igihaljamad ooperi- ja operetiviisid on nüüd juba kuulud ja vaadatud. Aga elame, näeme. Muusikalid on ka veel puudutamata.

Hästi koostatud küsimused. Küsimused olid hästi koostatud – mitmekesised ja üllatavad. Näiteks „Wilhelm Tell” nimikangelase kujutamine juba 1835. aastast ühel tarbeesemel. Vas-

tused enam nii üllatavad polnud, sest saatejuht andis aina uusi ja selgemaid vihjeid, nii et sai päris selgeks, kuhu suunda tüürida. Aga muidugi on punkte anda meeldivam kui andmata jätta. Võis eeldada, et meie ooperispetsialistid, nende seas mitu lauljat teavad sellest teemast võrratult rohkem kui keskmine vaataja. Kuid paljud küsimused olid muusikaga üsna kaudselt seotud, nii et võistkondade ja televaatajate šansid õigesti vastata olid küllaltki võrdsed. Näiteks Kafka sünnilinna teadsin ma küll.

Võistlusmoment jääb „Orkestri mängudes” nõrgaks. Mis teha, kui vastatakse peamiselt kordamööda. See on nagu korvpalli mängimise asemel kordamööda vabaviskeid viskamas käia. Saates puudus punkitabloo ning see ei häirinud üldse.

Saate sisu on armastatud või vähemalt tuntud muusika kuulamine ja teadmiste rikastamine või kontrollimine, mitte põnevus. Kui võrrelda seda TV3 mänguga „Me armastame Eestit”, siis seal ei sega põnevus esimest kahte komponenti kuidagi, hoopis vastupidi, toetab neid. Kuid „Eesti mänguga” võrreldes on „Orkestri mängud” siiski küllalt paeluv.

See, et saatejuht suunas oma viidete ja otustega saadet enam-vähem võrdse tagajärje poole, oli eelnimetatud nõrga võistlusmomentiga loogilises seoses. Oleks ebaõiglane, kui selle formaadi juures saab üks pool endale sobivamad küsimused või tal lihtsalt veab rohkem. Ja olgem humaansed: selle mängu eesmärk pole võitjat selgitada, vaid klassikalist muusikat propageerida. ●

SAADE

Muusikaline viktoriin „Orkestri mängud”

- **Saatejuht:** Margus Saar
- **Avasaates osalesid:** Nele-Liis Vaiksoo, Kadri Tali ja Lauri Vasar, nende vastu mängisid Väino Puura, Elina Nechayeva ja Merle Randma. Esines rahvusoper Estonia orkester dirigent Arvo Volmeri juhtimisel. Võistkonnad vahetuvad igas saates.
- **Kell 20 ETV-s,** järelvaadatav ka Jupiteris